

bygning for de foran beskrevne amtscentraler. Herudover må det tillægges særlig vægt, at der med landscentralen søges skabt mulighed for en løsning af de problemer, der knytter sig til udnyttelsen af Danmarks Radios undervisningsudsendelser over tv, og som har deres baggrund i de gældende regler i radiospredningsloven og ophavsretsloven. Ved at lade de økonomiske midler til produktion af de side 34 nævnte undervisningsprogrammer med eventuelle tilhørende materialer passere gennem landscentralen, åbnes der mulighed for at placere opgaverne hos de producenter, offentlige eller private, som kan levere produktionen i overensstemmelse med uddannelsernes ønsker og krav. Herunder er det navnlig vigtigt, at produktionen er frigjort, så den kan foreligge i form af optagelser, som kan forsendes til brugerne, og som brugerne kan udnytte uden at være bundet af udsendelsestidspunktet. Kun herved vil det være muligt fuldt ud at nå den brugergruppe, som det enkelte program er produceret for. Det er i denne forbindelse tillige en forudsætning, at radiospredningsloven ændres, således at Danmarks Radio i henhold til entreprisaftale med undervisningsministeriet (landscentralen) får mulighed for at levere programmateriale samt evt. andet tilhørende materiale, uafhængigt af om programmet skal udsendes over sendernet eller forsendes på anden måde.

Med hensyn til en nærmere gennemgang af landscentralens opgaver henvises til bemærkningerne til § 12. Dog skal der her peges på, at der ikke er foreslået tillagt landscentralen forskningsopgaver i forhold til undervisningsmidlerne. Betragtningen er her, at undervisningsmidler indgår blandt flere andre elementer (elever, lærere, stof m. m.) i de helheder, som er den pædagogiske forsknings arbejdsområde. Forskning omkring undervisningsmidler anses derfor for at være omfattet af de eksisterende pædagogiske forskningsinstitutioners forpligtelser. Det må dog betragtes som en naturlig opgave for centralen at bistå disse institutioner ved løsningen af forskningsopgaver. På samme måde må det være naturligt, at landscentralen søger at yde bistand med hensyn til undervisningsmidler i forbindelse med pædagogisk udviklingsarbejde, der i øvrigt forudsættes gennemført ved de normale lokale eller centrale organer.

Spørgsmålet om en afgrænsning af bruger kredsen er ikke søgt afklaret i loveteksten ud fra den betragtning, at landscentralen i sin opbygning og virksomhed næppe bør fastlåses af en mere eller mindre tilfældig aktuel situation, men etableres som en i princippet åben institution, jfr. §§ 9 og 10 og bemærkningerne hertil samt § 13, hvorefter undervisningsmini-

steren vil kunne ændre sammensætningen af repræsentantskab og styrelse i overensstemmelse med eventuelle ændringer i udviklingen.

Mens man i betænkning nr. 621 har foreslået universiteter og højere læreanstalter holdt uden for amtscentralernes virkeområde, er en tilsvarende begrænsning ikke foreslået for landscentralens vedkommende.

Det må imidlertid bemærkes, at landscentralen som udgangspunkt for sin virksomhed vil have forpligtelsen til i en omorganiseret form at videreføre den virksomhed, som hidtil har været forestået af direktoratet for folkeskolen og seminarierne gennem forvaltningen af skolebibliotekernes rådighedssum, endvidere Statens pædagogiske Studiesamlings betjening af skolecentralerne samt distributionen af film og bånd fra Statens Filmcentral og Undervisningsministeriets Båndcentral. Derudover må landscentralen i sin udbygning først og fremmest sigte mod uddannelser, hvor offentlige midler er impliceret i anskaffelsen af undervisningsmidlerne, jfr. bemærkningerne herom i afsnit II. B., og herunder igen primært mod brede uddannelser fordelt på en række parallelle uddannelsesinstitutioner, således at der kan være fordele ved en centralisering, og således at det er en vurdering af disse fordele, der bør danne grundlag for prioriteringen af de opgaver, der kan løses inden for de til enhver tid givne budgetrammer.

I den forbindelse må det bl. a. være naturligt at nævne, at man i fremtiden i højere grad vil anvende uddannelses- og undervisningsteknologiske principper, således at forstå, at man overfor løsningen af en uddannelsesopgave på en mere planmæssig måde, end der hidtil har været tradition for, søger at overveje, hvorledes man med en given indsats opnår det bedst mulige resultat ved den mest hensigtsmæssige udnyttelse af til rådighed stående ressourcer (personel af forskellige kategorier, lokaler, undervisningsmidler m. m.). Det er endnu for tidligt at vurdere, hvad disse princippers anvendelse i praksis kan medføre af fordele, men med henvisning til det ovenfor anførte, må landscentralen ud fra sit arbejde med undervisningsmidlerne og i kraft af sit distributionsapparat — ikke mindst dettes forbindelse med folkebibliotekssystemet — anses for at være en naturlig ramme for i hvert fald begrænsede projekter, der sigter mod deltagere som befinder sig uden for de organiserede undervisningstilbud. Om det også vil være hensigtsmæssigt at benytte landscentralen på denne måde i forbindelse med mere omfattende uddannelsesteknologiske projekter, f. eks. af karakter som det engelske Open University, er der endnu ikke grundlag for at vurdere.

Med hensyn til forholdet mellem landscentralen